

**Організація роботи з обдарованими
учнями на уроках української мови та
літератури**

ВАСИЛЬ
ОЛЕКСАНДРОВИЧ
СУХОМЛИНСЬКИЙ

«Своєчасно знайти, виховати й розвинути задатки і здібності у своїх вихованців, своєчасно розпізнати в кожному його покликання – це завдання стає тепер найголовнішим у системі навчально-виховного процесу».

В. О. Сухомлинський

Обдаровані діти – майбутній цвіт нації, інтелектуальна еліта, гордість і честь України, її світовий авторитет, а тому перед кожним педагогічним колективом стоїть завдання, спрямоване на створення оптимальних умов для навчання та розвитку всебічно обдарованої молоді.

**Система роботи з
виявлення обдарованих
дітей включає:**

Головні умови ефективної організації роботи зі здібними учнями:

відхід від форм і методів навчання, які гальмують розвиток дитини й не залишають місця вільному вибору видів і методів її самостійної інтелектуально-творчої діяльності

заохочення будь-яких навчальних та творчих успіхів

активне запровадження гуманістичних моделей і технологій спілкування, навчання, виховання

**Дидактичні
принципи, які
сприяють
навчанню і
вихованню
обдарованих
учнів**

**Індивідуалізація і
диференціація
навчання**

Довіра і підтримка

**Залучення
обдарованих учнів до
участі у житті школи**

Мета роботи з обдарованими дітьми:

- розвиток інтелектуальних, творчих здібностей дітей;
- забезпечення сприятливих умов для самореалізації особистості учня;
- визначення особливостей обдарованості, діагностики обдарованих учнів, психолого-педагогічний супровід;
- покращення якості підготовки учнів щодо стандартів освіти;
- підвищення результативності олімпіад, конкурсів;
- визначення умов для профілізації учнів;
- підвищення рівня професійної компетентності та педагогічної майстерності вчителів школи.

Заходи для організації роботи з обдарованими дітьми

1. Створення інформаційного банку даних обдарованих дітей із різних напрямів діяльності.
2. Систематизація матеріалів періодичних видань із проблеми дитячої обдарованості.
3. Проведення проблемно-тематичних семінарів із метою систематичного підвищення майстерності вчителів, які працюють з обдарованими дітьми.
4. Створення авторських програм спецкурсів, факультативних занять із врахуванням індивідуальних здібностей обдарованих дітей.
6. Організація та проведення творчих звітів педагогів за результатами роботи з обдарованими дітьми на індивідуальних заняттях, гуртках та підготовка до друку матеріалів із досвіду їх роботи.
7. Забезпечення участі обдарованих дітей у міських, районних, обласних творчих конкурсах, олімпіадах.
8. Розробка системи матеріального та морального заохочення обдарованих учнів та вчителів, які працюють з ними.
9. Розгляд питань організації роботи з обдарованими дітьми та визначення подальших напрямів роботи на засіданнях шкільних, районних (міських) методичних об'єднаннях учителів, педагогічних радах, нарадах директорів, колегії відділу освіти.

**Інтерактивні
методи
розвитку
творчих
здібностей
учнів**

“мікрофон”

**“МОЗКОВИЙ
штурм”**

“карусель”

**робота в
малих
групах**

**розв’язання
проблем**

**робота в
парах**

**незакінчені
речення**

рольові ігри

**аналіз
ситуації**

дискусія

“акваріум”

**“ажурна
пилка”**

Алгоритм роботи вчителя з обдарованою дитиною на уроках української мови

- 1. Самоосвіта вчителя.**
- 2. Детальне вивчення програми.**
- 3. Складання плану роботи з обдарованою дитиною.**
- 4. Вивчення недоліків у навчанні.**
- 5. Поглиблене вивчення теоретичного матеріалу.**
- 6. Виконання практичних завдань за вивченим матеріалом.**
- 7. Самостійне опрацювання додаткових джерел.**

8. Виконання творчих завдань:

- складання ребусів;
- складання кросвордів;
- складання цікавих завдань;
- складання тестових завдань

9. Виконання завдань з розвитку мовлення:

- написання лінгвістичних казок;
- написання творів різних типів;
- складання творчих завдань з розвитку мовлення;
- складання діалогів.

10. Створення презентації з теми.

11. Аналіз виконаної роботи (самоосвітньої діяльності), усунення помилок, наведення власних прикладів.

12. Контрольна робота за темою.

13. Аналіз контрольної роботи.

Алгоритм роботи вчителя з обдарованою дитиною на уроках української літератури

1. План роботи.

2. Опрацювання критичного матеріалу:

- вивчення біографії письменника;
- складання хронологічної таблиці життєвого і творчого шляху письменника;
- обирання цікавого матеріалу, фактів;
- написання реферату.

3. Вивчення творчості письменника:

- ознайомлення з текстовим матеріалом;
- аналіз прочитаного твору;
- порівняльна характеристика образів героїв твору;
- виписування цитат до образів;
- аналіз використаних описів у творі;
- складання плану твору;
- аналіз художніх засобів, використаних у творі.

4. Ознайомлення з іншими творами письменника (читання, аналіз).

5. Виконання творчих завдань:

- складання кросвордів до творчості письменника;
- складання кросвордів до вивчених творів;
- створення презентації життєвого і творчого шляху письменника, творів;
- складання словничка невідомих слів до твору.

6. Опрацювання матеріалу з теорії літератури.

7. Виконання практичних завдань з теорії літератури (наведення прикладів з різних творів).

8. Написання твору за творчістю вивченого письменника.

9. Захист творчої роботи.

**підготовка і
участь учнів в
олімпіадах,
конкурсах з
української
мови та
літератури**

**дослідницька
робота в МАН**

**участь у
гуртках,
факульт
ативах**

**Позакласна робота
щодо виявлення та
розвитку творчих
здібностей учнів:**

**участь в
інтелекту
альних
іграх**

**робота
над
проектом**

**участь у
науково-
практичних
конференція
Х**

**участь в
Інтернет-
олімпіада
Х**

«Пам'ятайте, що радість успіху – це могутня емоційна сила, від якої залежить бажання дитини бути хорошою. Турбуйтеся про те, щоб ця внутрішня сила дитини ніколи не вичерпувалася. Якщо її немає, не допоможуть ніякі педагогічні хитрощі».

В. О. Сухомлинський

Дякую за увагу!

Список використаних джерел:

Література:

- 1. Чернишова Д. Організація роботи з обдарованими учнями // Обдарована дитина. - 2001. - №7.**
- 2. Хохліна О. Методика формування загальних інтелектуальних здібностей дитини // Практична психологія і соціальна робота. - 2000. - №6.**
- 3. Анджейчак А. Психолого-педагогічні умови формування творчої особистості дитини в освітньо-виховних закладах // Обдарована дитина. - 2000. - №5.**
- 4. Волобуєва Т.Б. Розвиток творчої компетентності школярів // Управління школою. - Харків, 2005.**